

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), belast met het voorbereidend onderzoek van het wetsvoorstel inzake **Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) en het Diergezondheidsfonds (F) voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met Miljoenennota) (Kamerstuk 36 435 XIV, nr. 2)**, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen in de vorm van een lijst van vragen.

De voorzitter van de commissie,
Amhaouch

De adjunct-griffier van de commissie,
Lips

Nr	Vraag
1	Wat wordt komend jaar gedaan voor het ondersteunen en faciliteren van multifunctionele landbouw? Welke budget is hiervoor beschikbaar?
2	Hoeveel fte en hoeveel geld is er extra bij gekomen in 2022, 2023 en hoeveel is er begroot voor 2024? Kan het kabinet dan volstaan met de begrote cijfers voor 2023, indien het kabinet de realisatiecijfers over de afgelopen twee jaar niet paraat heeft?
3	Hoeveel externe inhuur is er geweest in 2022 en 2023 en hoeveel is er begroot in 2024? Kan het kabinet dan volstaan met de begrote cijfers voor 2023, indien het kabinet de realisatiecijfers over de afgelopen twee jaar niet paraat heeft,?
4	Wat is er aan de oorspronkelijke plannen (in het coalitieakkoord) voor het afschaffen van het verlaagde energietarief en inputvrijstelling warmtekrachtkoppelingen (WKK's) voor de glastuinbouw veranderd (Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw)?
5	Klopt het dat de energiekosten voor glastuinbouwbedrijven die louter gebruik maken van een WKK (Warmtekrachtkoppeling), door de Wet fiscale klimaatmaatregelen glastuinbouw met twee tot vijf keer zullen stijgen?
6	Waarom is er een CO ² -heffing nodig voor de glastuinbouw aangezien er met het Convenant Energietransitie Glastuinbouw 2022–2030, dat eveneens door het kabinet wordt onderschreven, de doelstelling van 0,7 megaton CO ² wordt gehaald?
7	Wat gebeurt er met de financiële opbrengsten van de Wet fiscale klimaatregelen glastuinbouw?
8	Hoeveel hectare glastuinbouw kent het cluster Venlo?
9	Klopt het dat het glastuinbouwcluster Venlo geen toegang heeft tot aardwarmte en dus afhankelijk is van WKK's en daarmee een significante stijging van de energiekosten krijgt?
10	Hoeveel hectare glastuinbouw telt Nederland?
11	Kan het kabinet inzichtelijk maken hoe het gebruik van aardwarmte zich in totaal aantal hectares en in procenten de afgelopen tien jaar heeft ontwikkeld?
12	Hoeveel jaar duurt het gemiddeld, van aanvraag tot realisatie, voordat een aardwarmte doublet in gebruik kan worden genomen?
13	Klopt het dat een aantal (nog te realiseren) aardwarmteprojecten of te leggen leidingen stil liggen vanwege stikstofuitstoot?
14	Hoeveel megaton CO ² wordt er vanuit de haven van Rotterdam geleverd (OCAP) aan het glastuinbouwcluster Westland en wat is er benodigd als het cluster volledig op aardwarmte over is geschakeld?
15	Klopt het dat het door de glastuinbouw aangedragen CO ² -sectorsysteem ook de doelstellingen voor CO ² -reductie worden behaald?
16	Klopt het dat het CO ² -sectorsysteem van de glastuinbouw effectiever, eerlijker en beter is dan een aanpassing in het degressieve energiebelastingstelsel?
17	Klopt het dat de verdere uitwerking van de Nationale Eiwitstrategie, die voor 2022 en doorlopend in 2023 op de rol stond, nog verder vertraging oploopt tot 2024?
18	Wanneer informeert de Minister de Kamer over de vervolgstappen op de Nationale Eiwitstrategie?
19	Aan wat voor soort afspraken met betrokken ketenpartijen moet worden gedacht? Geldt dit voor elk van de stromen in de Nationale Eiwitstrategie? Worden bij deze afspraken ook (vertegenwoordigers van) bedrijven betrokken die actief zijn op bijvoorbeeld alternatieve eiwitbronnen?

- 20 Kan het kabinet bevestigen dat de biologische sector (gedeeltelijk) gebruikmaakt van zaden, uitgangsmateriaal en gewassen die zijn veredeld met technieken als mutagenese die in de Europese Unie (EU) officieel worden gezien als genetische modificatie maar die vrijgesteld zijn van de Europese regelgeving voor genetische modificatie als het gaat om veiligheids- en goedkeuringsprocedures en labeling?
- 21 Welke rol spelen plantaardige eiwitten of andere alternatieven, zoals kweekvlees of precisiefermentatie, in het verbeteren van dierenwelzijn, het vergroten van de diergezondheid en de vermindering van verspreiding van zoönosen en antibioticagebruik?
- 22 Klopt het dat het stimuleren van de kennis en innovatie rond duurzame, alternatieve eiwitbronnen uit cellulaire landbouw, zoals kweekvlees of precisiefermentatie, volledig ontbreekt in de paragraaf rond kennis en innovatie?
- 23 Hoe lang en hoog zijn de leningen vanuit het Nationaal Groenfonds?
- 24 Welke projecten zijn via het Nationaal Groenfonds dusver gefinancierd?
- 25 Komen innovatieve projecten op alternatieve eiwitbronnen, zoals kweekvlees of precisiefermentatie, ook in aanmerking voor financiering vanuit het Nationaal Groenfonds?
- 26 Wanneer wordt het Nationaal Biodiversiteit Strategisch Actieplan (NBSAP) in 2024 voorzien? Welke partijen betreft de overheid bij de uitwerking? Maken (vertegenwoordigers van) kennisinstellingen en bedrijven daarvan ook onderdeel uit?
- 27 Waarom staat de CANS-werkstroom rond personeel opleiden onder Crop XR?
- 28 Kan het kabinet aangeven wanneer er een uitwerking komt van motie van de leden Wassenberg en Graus (Kamerstuk 3233, nr. 128) waarin de regering wordt verzocht om in kaart te brengen welke dierproeven weinig tot geen voorspellende waarde hebben en om te onderzoeken hoe deze slecht transleerbare dierproeven kunnen worden uitgefaseerd?
- 29 Neemt het kabinet, gelet op het feit dat in de onderhanden zijnde uitwerking van motie van de leden Beckerman en Wassenberg (Kamerstuk 32 336, nr. 137) waarin de regering wordt verzocht om een tijdspad te maken om dierproeven voor veiligheidstesten te beëindigen, en de bewindspersoon alvast een winstwaarschuwing afgeeft dat de mogelijkheden om tot nationaal beleid te komen gericht op het uitfasen van dierproeven beperkt, in de uitwerking van deze motie en het opstellen van een tijdspad ook Europees en internationaal beleid mee dat invloed heeft op het uitvoeren van veiligheidstesten en waarop Nederland invloed zou kunnen uitoefenen?
- 30 Kan het kabinet aangeven, gelet op het feit dat in de onderhanden zijnde uitwerking van motie van de leden Tjeerd de Groot en Haverkort (Kamerstuk 32 336, nr. 139) waarin de regering wordt verzocht waar mogelijk knelpunten voor innovaties die dierproeven voorkomen of vervangen op de route van lab naar praktijk op te lossen en hierover jaarlijks te rapporteren aan de Kamer en waaruit naar voren komt dat het plan van aanpak continu wordt aangevuld met nieuwe acties, of en op welke manier (vertegenwoordigers van) bedrijven die deze innovaties ontwikkelen en aanlopen tegen de bovengenoemde knelpunten, worden betrokken bij het identificeren van acties die eraan bijdragen dat knelpunten op de route van lab naar praktijk worden weggenomen?
- 31 Waaruit bestaan de uitgaven onder de subsidieregeling «Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking»?

- 32 Wat zijn de doelstellingen binnen de subsidieregeling «Voedselzekerheid en internationale agrarische samenwerking»? Hoe wordt onderzocht of deze doelstellingen jaarlijks worden behaald met het budget dat hiervoor is vrijgemaakt?
- 33 Wat zijn de gevolgen van het afnemen van het subsidiebudget duurzame veehouderij met 23 miljoen euro voor 2023?
- 34 Wat is de reden dat het kabinet 13 miljoen euro doorschuift naar 2024?
- 35 Hoe geeft het kabinet gevolg aan de conclusies van het onderzoek van de Universiteit van Amsterdam over Stikstofneerslag?
- 36 Deelt het kabinet de mening dat de kosten voor landbouwsubsidies voor de transitie van de Nederlandse landbouw deels moet worden betaald door partijen in de voedselketen, zoals supermarkten en vleesverwerkende industrie?
- 37 Welke gronden worden er in 2023 nog aangekocht?
- 38 Sinds welk jaar ontvangen de zes samenwerkende Zand-provincies geld vanuit het Rijk voor de pilotprojecten ten behoeve van doorbraakinnovaties en het geborgd continu meten van emissies en op welke wijze wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang en resultaten van deze projecten?
- 39 Van hoeveel derogatiedeelnemers ontvangt het ministerie monitoringskosten?
- 40 Om welke redenen zijn de ontvangsten uit EFMZV (Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij) en EMFAF (European Maritime Fisheries and Aquaculture Fund) hoger?
- 41 Worden er volgend jaar maatregelen ten behoeve van verduurzaming van de landbouw onmogelijk als er dit jaar geen transitiefonds wordt ingesteld? Of kunnen maatregelen volgend jaar ook op alternatieve wijzen worden gefinancierd en zo ja, hoe dan?
- 42 Wordt het verstrekken van financiering aan provincies ten behoeve van maatregelen voor de verduurzaming van de landbouw onmogelijk als er dit jaar geen transitiefonds wordt ingesteld? Of kan deze financiering volgend jaar ook op alternatieve wijzen worden geregeld en zo ja, hoe dan?
- 43 Is het bekend waarom het de Grondbank niet lukt om de geraamde 200 miljoen euro uit te geven?
- 44 Is er al grond gekocht? Zo ja, in welke gebieden en wat is het oppervlak van deze gronden?
- 45 Hoeveel zaakbegeleiders voeren gesprekken namens het ministerie en hoeveel gesprekken en daaropvolgende vervolgesprekken hebben dergelijke begeleiders in totaal gevoerd?
- 46 Wat is de reden tot vertraging bij de uitvoering van het Programma Natuur voor Kwaliteitsverhoging Riviernatuur?
- 47 Voor welke onderzoeken van Wageningen Research wordt 8,1 miljoen euro extra uitgegeven?
- 48 Wat is de staat van de uitvoering van motie van het lid Beckerman c.s. (Kamerstuk36 200 XIV, nr. 28) over een onderzoek naar de prijsontwikkelingen in de dierenzorg?
- 49 Wordt het gereserveerde geld voor de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (lbv-regeling) en lbv+ vanuit het Transitiefonds betaald? Zo ja, betekent dat, bij instelling van dit fonds, dit bedrag wordt afgetrokken van de beoogde 24,3 miljard euro?
- 50 Wordt het gereserveerde geld voor lbv en lbv+ vanuit het transitiefonds betaald? Zo ja, wat gebeurt er als er geen transitiefonds komt?
- 51 Met hoeveel fte en personeelsleden is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) uitgebreid tussen het kalenderjaar 2020 tot heden?

- 52 Is de regering bereid, gelet op het feit dat het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 14,9 miljoen euro incidenteel van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) krijgt, om deze verrekening niet te laten plaatsvinden en dit geld binnen de NVWA te houden, zodat de vacaturestop van 130 vacatures die 13 miljoen moest opleveren niet meer nodig is?
- 53 Wat zijn de effecten als deze 130 vacatures niet worden gevuld?
- 54 Voor welke taken van de NVWA is er nu een tekort aan geld en personeel?
- 55 Wat is het te verwachten financieel tekort van de NVWA voor het jaar 2023?
- 56 Is de nieuwe extra bijdrage van 1,5 miljoen euro aan de NVWA toereikend genoeg?
- 57 Hoeveel fte heeft de RVO tot haar beschikking met betrekking tot het handhaven van het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn?
- 58 Wordt het ongebruikte budget (ruim 60 miljoen euro) van de regeling Vermogens Versterkend Krediet overgeheveld naar de nieuwe regeling(en) voor jonge boeren? Zo niet, wat wordt met dit budget gedaan?